

Sygn. akt I C 341/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Jakubiec

Protokolant Małgorzata Siuda

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2015 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M. (1), B. M. (1) i M. M. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki A. M. (1) kwotę 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych 0/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2014 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda B. M. (1) kwotę 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych 0/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2014 r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda M. M. (1) kwotę 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych 0/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2014 r. do dnia zapłaty;

III. oddala powództwa w pozostałej części;

IV. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty na rzecz powódki A. M. (1) kwotę 3.866 zł (trzy tysiące osiemset sześćdziesiąt sześć złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty na rzecz powoda B. M. (1) kwotę 3.058 zł (trzy tysiące pięćdziesiąt osiem złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty na rzecz powoda M. M. (1) kwotę 3.058 zł (trzy tysiące pięćdziesiąt osiem złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

VII. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 6.500 zł (sześć tysięcy pięćset złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 341/14

UZASADNIENIE

Pozwami z dnia 2 i 3 kwietnia 2014 roku powodowie M. M. (1), B. M. (1) i A. M. (2) domagali się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. zadośćuczynień pieniężnych, o którym mowa

w art. 448 kc, za doznaną krzywdę. Powodowie M. M. (1), i B. M. (1) żądali pozwami kwot po 90.000 zł, zaś A. M. (2) kwoty 80.000 zł wszystkie kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 11 marca 2014 r. do dni zapłaty.

Nadto powodowie domagali się zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwów powodowie podnieśli, że w dniu 14 kwietnia 2006 roku doszło do wypadku drogowego. Kierujący samochodem osobowym WV Golf M. M. (2) doprowadził do zderzenia z samochodem M. (...). W wyniku tego zdarzenia pasażer samochodu WV Golf P. M. zmarł. P. M. był mężem A. M. (2), a ojcem pozostałych powodów. Sprawca zdarzenia został prawomocnym wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2007 r. Sądu Rejonowego w Lublinie skazany za popełnienie czynu zakwalifikowanego z art. 177 § 2 kk. Posiadacz samoistny pojazdu w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zawartej z pozwanym. Wszyscy powodowie w dniu 6 lutego 2014 r. zgłosili szkodę u pozwanego, przy czym M. i B. M. (2) zażądali zapłaty zadośćuczynień w kwotach po 100.000 zł, zaś A. M. (2) kwoty 80.000 zł. Pozwany, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego nie zapłacił na rzecz powodów żadnych kwot. W ocenie powodów należą się im zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną utratą najbliższej osoby, ich roszczenie znajduje oparcie w przepisach art. 448 kc w zw. z art. 23 i 24 kc,

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2014 r. Sąd zarządził połączenie spraw z powództwa M. M. (1), B. M. (1) i A. M. (2) do łącznego rozpoznania i wyrokowania. (postanowienie k. 96)

W dniu 15 października 2014 roku pozwany Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożył odpowiedź na pozew, w której nie uznał powództwa, wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów zastępstwa według norm przepisanych (odpowiedź na pozew k.101-107 akt sprawy).

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że w sprawie I C 103/07, rozpoznanej przez Sąd Okręgowy w Lublinie zostały zasądzone na rzecz powodów odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej wskutek śmierci P. M.. W dacie zdarzenia oraz wyrokowania w sprawie I C 103/07 obowiązujące przepisy nie przewidywały możliwości żądania zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Zasądzone wówczas i zapłacone przez pozwanego odszkodowania obejmowały wynagrodzenie nie tylko szeroko pojętej szkody powodów, ale również krzywdy. Pozwany wskazał również, że dopiero przez wprowadzenie w dniu 3 sierpnia 2008 roku art. 446 § 4 kc ustawodawca rozszerzył krąg uprawnionych i przedmiot ochrony, przyznając bliskim poszkodowanego roszczenie o zadośćuczynienie także za własną krzywdę niemajątkową, w tym za naruszenie więzi między rodzicem a dzieckiem, czy też do życia w rodzinie. Przepis ten nie ma zastosowania w sprawie niniejszej, powodowie zaś uzyskali istotną rekompensatę, która czyni powództwa bezprzedmiotowymi. Pozwany zakwestionował wysokość objętych pozwami kwot oraz termin wymagalności roszczeń.

W dalszym toku procesu strony podtrzymywały swoje stanowiska. Powodowie popierali powództwo, zaś pozwany powództwa nie uznawał, wnosił o jego oddalenie.

Sąd okręgowy ustalił, co następuje:

A. M. (2) była żoną P. M., zaś M. i B. M. (2) jego synami. (okoliczność bezsporna)

W dniu 14 kwietnia 2006 roku w L. miał miejsce wypadek drogowy, spowodowany przez kierującego samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) M. M. (2). Skutkiem tego wypadku pasażer samochodu P. M. doznał obrażeń ciała, w następstwie których zmarł. (okoliczność bezsporna)

Sprawca wypadku posiadał u pozwanego umowę w zakresie ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów ważną w dniu zdarzenia (okoliczność bezsporna).

Pismami z dnia 6 lutego 2014 r. A. M. (1), M. M. (1) i B. M. (1) zgłosili szkodę w postaci śmierci P. i zażądali zapłaty zadośćuczynień za doznaną wskutek jego śmierci krzywdę. Pisma te zostały doręczone ubezpieczycielowi w dniu 10 lutego 2014 r. (okoliczność bezsporna, zgłoszenia w aktach szkody, dowody nadania dołączone do pozwów)

Śmierć P. M. była dla jego żony i synów ogromnym przeżyciem. P. M. był dla rodziny spoiwem, relacje rodzinne były harmonijne, była to zgodna, dobra rodzina. P. M. spędzał wolny czas z żoną i synami, wspólnie spędzali święta, obchodzili uroczystości rodzinne. Małżeństwo trwało 14 lat. P. M. prowadził działalność gospodarczą, jego dochody były głównym źródłem utrzymania rodziny. O śmierci P. M. rodzina dowiedziała się od funkcjonariusza policji. M. M. (1) w dacie śmierci ojca miał 12 lat, zaś B. M. (1) 13 lat. Ojciec uczył synów majsterkować, zabierał na wycieczki, pomagał w nauce. Zachęcił obu synów do wstąpienia do harcerstwa. W początkowym okresie po śmierci ojca powodowie zamknęli się w sobie, zaprzestali kontaktów z rówieśnikami. Żaden z powodów nie korzystał po śmierci ojca z pomocy psychologa, wsparcia udzieliła im rodzina. Powódka próbowała skorzystać z pomocy psychologa, ale zrezygnowała z terapii. Jest nadal osobą samotną, jej główna aktywność dotyczy troski o utrzymanie siebie i synów. Obaj synowie nadal odczuwają brak ojca. M. i B. M. (2) nie są samodzielni finansowo. Utrzymują się z dochodów matki i rent rodzinnych.

(okoliczności bezsporne, zeznania powodów – protokół elektroniczny z 28 stycznia 2015 r. od 00:02:39 do 00:20:58 i od 00:59:57 do 01:06:57, zeznania świadków od 00:33:11 do 00:55:02)

Wyrokiem częściowym z dnia 31 grudnia 2007 r., wydanym w sprawie I C 103/07 Sąd okręgowy w Lublinie zasądził od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz M. M. (1), B. M. (1) i A. M. (2) odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia ich sytuacji życiowej wskutek śmierci P. M.. (okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, a w pozostałym zakresie opierając się na treści zeznań świadków i powodów.

Wszystkie zebrane w sprawie dowody Sąd uznał za wiarygodne. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody wzajemnie się uzupełniają i przedstawiają jednolity obraz życia powodów sprzed i po wypadku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w części.

Podstawa odpowiedzialności pozwanego nie była sporna, dlatego też należy jedynie wspomnieć, iż stosownie do treści art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych: z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przepisy niniejszej ustawy w zakresie przez nią uregulowanym, mają charakter szczególny w stosunku do kodeksu cywilnego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie III CZP 115/07).

Z kolei istota odpowiedzialności sprawcy wypadku opiera się na zasadzie winy i wynika z treści art. 436 § 2 kc. Wina sprawcy wypadku nie była i nie mogła być kwestionowana, bowiem został on skazany prawomocnym wyrokiem za występki.

Przedmiotowe zdarzenie, z którym powodowie wiążą swoje roszczenia, miało miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.08.116.731), tym samym w zakresie oceny skutków przedmiotowego zdarzenia należy stosować przepisy sprzed nowelizacji.

Przypomnieć i podkreślić należy również, że w orzecznictwie zarówno Sądu Najwyższego jak i sądów powszechnych przesądzona została zasada, zgodnie z którą najbliższemu członkowi rodziny zmarłego, w sytuacji kiedy jego śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, przysługuje na podstawie art. 448 kc w związku z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 roku, sygn. akt III CZP 76/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, sygn. akt IV CSK 307/09 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2007 roku, sygn. akt I ACa 1137/07). Przedstawiony wyżej pogląd w pełni podziela także Sąd orzekający w sprawie. Tym samym za chybione uznać należy zarzuty sformułowane przez pozwanego w odpowiedzi na pozew.

Za chybione uznać również należy argumenty, w których pozwany stara się wykazać, iż nie jest możliwe stosowanie w niniejszej sprawie art. 448 kc, ze względu na nieuprawnione rozszerzenie katalogu roszczeń związanych za śmierć osoby bliskiej ujętych *expressis verbis* w art. 446 kc, a także zarzut, że krzywda powodów została już naprawiona przez zapłatę odszkodowania należnego im na podstawie art. 446 § 3 kc.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010 roku, sygn. III CZP 76/2010, (OSNC 2011/B poz. 42), dokonując analizy skutków dodania przez ustawodawcę do art. 446 kc treści § 4 uznał, iż jedynie wzmacnia on pozycję najbliższego członka rodziny, jednak nie wyklucza dalszego stosowania w tym zakresie art. 448 kc, przy czym na podstawie art. 448 kc zadośćuczynienie pieniężne przysługuje najbliższemu członkowi rodziny za doznaną krzywdę także wtedy, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. Powyższe stanowisko, co istotne, zostało następnie ugruntowane w kolejnych orzeczeniach Sądu Najwyższego, w tym m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2010 roku, sygn. akt II CSK 248/2010, (Biul.SN 2011/3/13). Tym samym powodowie jako podstawę swojego roszczenia mogli wskazywać art. 448 kc.

Przechodząc do oceny żądań pozwów stwierdzić należy, że żądanie zadośćuczynienia zgłoszone przez powodów jest zasadne w części.

Z przepisu art. 24 § 1 kc wynika, iż nie każde naruszenie dobra osobistego umożliwia wystąpienie z roszczeniami ochronnymi. Jest to możliwe dopiero wtedy, gdy działanie naruszające będzie bezprawne, tj. sprzeczne z prawem lub godzące w zasady współżycia społecznego. Ciężar wykazania, że nastąpiło naruszenie dobra osobistego, zgodnie z art. 6 kc spoczywa na powodzie. Pozwany zaś, w celu uwolnienia się od odpowiedzialności, może wówczas wykazać, iż jego działanie naruszające dobro osobiste powoda nie ma charakteru bezprawnego.

O bezprawności decyduje zatem wyłącznie kryterium obiektywne. Zagrożenie naruszenia lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, a więc z normami prawnymi lub regułami postępowania wynikającymi z zasad współżycia społecznego.

Z art. 24 kc wynika domniemanie bezprawności, co w sposób korzystny dla pokrzywdzonego wpływa na rozłożenie ciężaru dowodu oraz ryzyka niewyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego, od których bezprawność zależy. Z domniemania bezprawności pokrzywdzony korzysta więc zawsze wtedy, gdyby bez tego domniemania ochrona nie byłaby mu przyznana.

W świetle powyższych rozważań, mając na uwadze poczynione wyżej ustalenie faktyczne, należy wskazać, że działanie sprawcy wypadku, za które odpowiedzialność ponosi pozwany było bezprawne i zawinione.

Dalej należy wskazać, że katalog dóbr osobistych, wynikający z art. 23 kc, ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń.

Nie ulega żadnym wątpliwościom, że rodzina, jako związek najbliższych sobie osób, które łączy szczególna więź wynikająca z zawarcia małżeństwa, czy też pokrewieństwa, podlega prawnej ochronie. Dodać również należy, że dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także wartością uznaną za dobro podlegające ochronie prawnej. Ustawodawca w art. 71 Konstytucji RP wskazał jednoznacznie, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Dobro rodziny wymienia także art. 23 kro, zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków. Wynika z tego, że więź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 kc (vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, sygn. akt IV CSK 307/09).

Reasumując powyższe rozważania, należy wskazać, iż spowodowanie wypadku, w którym śmierć poniósł mąż powódki, a ojciec powodów było zawinionym i bezprawnym naruszeniem ich dóbr osobistych przejawiającym się naruszeniem prawa do życia i wychowywania się w pełnej rodzinie oraz prawa do utrzymania więzi rodzinnych, uczuciowych i emocjonalnych między dzieckiem a rodzicem.

Oceniając zasadność zarzutu zaspokojenia roszczenia powodów objętego pozwem przez zapłatę odszkodowań, Sąd wziął po uwagę fakt, że wykładnia art. 446 § 3 kc dokonywana w czasie, kiedy powodom przyznano odszkodowania wskazywała, w części orzeczeń, na przyznawanie odszkodowania z uwzględnieniem szkody niemajątkowej, tak więc zadośćuczynienie przyznawane z podobnych podstaw, co odszkodowanie, musi uwzględniać wzajemne ząębienie się tych podstaw. Nie należy bowiem zapominać, że dolegliwości będące wynikiem przedmiotowego wypadku odnoszące się do sfery niematerialnej zostały, w stosownej części, skompensowane przyznaniem stosownego odszkodowania z art. 446 § 3 kc.

W tym miejscu wypada wskazać, że w podobny sposób wypowiada się również doktryna, dokonując analizy treści i zasadności pozostawienia w kodeksie przez ustawodawcę, po wprowadzeniu art. 446 § 4 kc, tj. przepisu umożliwiającego wystąpienie z bezpośrednim roszczeniem o zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej, art. 446 § 3 kc.

Dla porządku jednakże przypomnieć należy, że w utrzymanym przepisie mowa jest o istotnym pogorszeniu się sytuacji życiowej członków rodziny, a nie tylko ich sytuacji materialnej. Trafnie dostrzega się, że śmierć kogoś z rodziny powoduje często po stronie pozostałych jej członków szereg trudno wymiernych i nie zawsze w pełni rekompensowanych przez rentę uszczerbków o charakterze materialnym, których wyrównanie jest w istocie możliwe tylko poprzez przyznanie jednorazowego odszkodowania, przybierające w rozważanym przypadku formę podobną do ryczałtu. Sąd powinien jednak ustalić, że owe niełatwe do wychwycenia szkody w sumie rzeczywiście prowadzą do istotnej, niekorzystnej zmiany położenia życiowego osób, o których mowa w tym przepisie. (vide System Prawa Prywatnego, Tom 6, rozdział III, § 28, ust. V).

Według stanowiska zajętego przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 14 kwietnia 2010 roku, sygn. akt I ACa 178/10, który mimo iż dotyczy bezpośrednio relacji § 3 i § 4 art. 446 kc, a więc obecnego stanu prawnego, a w przedmiotowej sprawie zastosowanie ma stan prawny obowiązujący przed nowelizacją, to w ocenie Sądu, jest pomocny: jeśli sąd zasądza odszkodowanie z art. 446 § 3 kc i jednocześnie zadośćuczynienie, to wszelkie niemajątkowe okoliczności, które dotychczas miały wpływ na wysokość odszkodowania, należy pominąć i uwzględnić je przy określeniu wysokości zadośćuczynienia.

Analizując treść uzasadnienia wyroku z dnia 31 grudnia 2007 r., wydanego w sprawie I C 103/07 należy stwierdzić, że przy zasądzeniu odszkodowań Sąd miał na względzie szeroko ujętą, ale szkodę majątkową. Odszkodowanie

nie naprawiło krzywdy (ból i cierpienia) spowodowanego śmiercią osoby najbliższej, lecz następstwa w sferze majątkowej, zarówno utraty najbliższej osoby, jak i skutki majątkowe cierpienia pośrednio poszkodowanych.

Oceniając zasadność roszczeń i ich wysokość Sąd miał na względzie, że na podstawie art. 448 kc kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Co istotne, Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku wyrządzenia krzywdy naruszeniem dobra osobistego. Fakultatywny charakter zadośćuczynienia za krzywdę nie oznacza jednak dowolności organu stosującego prawo co do możliwości korzystania z udzielonej mu kompetencji (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2006 roku, sygn. akt II PK 245/05, z dnia 17 stycznia 2001 roku, sygn. akt II KKN 351/99).

Ustalenie krzywdy ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. W żadnym razie ustalony stopień utraty zdrowia nie jest równoznaczny z rozmiarem krzywdy i wielkością należnego zadośćuczynienia (vide wyrok Sadu Najwyższego z dnia 5 października 2005 roku, sygn. akt I PK 47/05).

Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie rodzaju naruszonego dobra, zakresu, tj. natężenia i czasu trwania, naruszenia, trwałości skutków naruszenia, stopnia ich uciążliwości, a także stopnia winy sprawcy i jego zachowania po dokonaniu naruszenia (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IV CSK 99/05, z dnia 1 kwietnia 2004 roku, sygn. akt II CK 131/03, z dnia 19 sierpnia 1980 roku, sygn. akt IV CR 283/80 oraz z dnia 9 stycznia 1978 roku, sygn. akt IV CR 510/77).

Wysokość zadośćuczynienia nie powinna natomiast zależeć od sytuacji majątkowej zmarłego. Roszczenia materialne z tym związane dochodzone są na odrębnej podstawie, jaką stanowi art. 446 § 3 kc. W każdym zaś wypadku ocena wysokości zadośćuczynienia powinna zostać dokonana z uwzględnieniem okoliczności, że śmierć każdej osoby jest zdarzeniem pewnym, które prędzej czy później musi nastąpić. Tym samym zadośćuczynienie rekompensuje w istocie często jedynie wcześniejszą utratę członka rodziny.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, zauważając jednocześnie podobieństwo treści art. 446 § 4 kc z art. 448 kc w zw. z art. 23 kc, trzeba wskazać, że każde z powodów z całą pewnością mogło liczyć na wszelkie możliwe wsparcie ze strony zmarłego. W wyniku jego przedwczesnej śmierci rodzina doznała wielkiej straty. Wszyscy powodowie spędzali z P. M. większość wolnego czasu, mogli liczyć na niego w trudnych chwilach i to on stanowił dla nich podporę w trudnych chwilach. Utrata męża i ojca spowodowała z pewnością silne i długotrwałe cierpienia psychiczne. Powódka przeżyła z mężem w małżeństwie kilkanaście lat, był to więc związek trwały, więź, która wytworzyła się pomiędzy małżonkami musiała być bardzo silna. Brak męża powódka będzie odczuwać do końca życia, negatywne odczucia ujawnią się z różną siłą w przyszłości, poczucie samotności będzie najprawdopodobniej narastać w miarę upływu czasu. Powódka po przeżyciu wspólne z mężem 14 lat zakładała z pewnością, że będą wspierać się wzajemnie przez wiele jeszcze lat, wspólnie zmagać się z trudami starości. Utrata męża powoduje zatem znaczną krzywdę i zasługuje na wysokie zadośćuczynienie.

Podobnie należy ocenić rozmiar i czas trwania krzywdy synów zmarłego, którzy w chwili wypadku byli małoletni i pozostawali pod opieką rodziców, potrzebowali wsparcia i pomocy ojca. Ojciec był dla nich najbliższą osobą i wiadomość o jego śmierci musiała wywołać u dzieci wyjątkowo silne negatywne emocje.

Powyższe okoliczności przemawiają w ocenie Sądu za koniecznością zasądzenia znacznego zadośćuczynienia, jednak nie w dochodzonej pozwem wysokości.

Wszyscy powodowie są obecnie osobami dorosłymi, samodzielными, pełnosprawnymi, nie wymagają pomocy. Nie pojawiły się u żadnego z powodów takie zaburzenia psychiczne, które wpływałyby na zdolność do codziennego funkcjonowania.

Z tych względów powództwa o zadośćuczynienie należało uwzględnić w części - do kwot po 60.000 zł.

W zakresie odsetek, należy odwołać się do treści art. 481 § 1 kc w zw. z art. 817 § 1 kc oraz art. 14 ust. 1 ustawy 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Sąd Okręgowy w pełni podziela zasadę przyznawania odsetek wynikającą z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 r. w sprawie II CSK 434/09, w którym Sąd Najwyższy stwierdził „jest zatem zasadą, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.).

Powodowie żądali odsetek od dochodzonego pozewm zadośćuczynienia od dnia następnego po upływie 30 dni od dnia doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty świadczeń i jest to żądanie zasadne.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 100 w zw. z art. 98 § 1 i § 3 kpc i z art. 99 kpc wyrażająca zasadę odpowiedzialności za wynik sporu.

Powodowie wygrali proces w 70 %. Ponieśli w procesie koszty zastępstwa procesowego w kwotach po 3.617 zł, oraz opłaty od pozwu w wysokości 2.500 zł A. M. (1) oraz po 2.000 zł pozostali powodowie. Pozwany poniósł koszty zastępstwa w wysokości 7.217 zł, wobec czego powodom należą się od pozwanego koszty proporcjonalne do wyniku procesu.

Koszty pozwanego (7.217 zł) należało podzielić na części równe (2.406 zł), z których pozwanemu należy się od powodów kwota po 722 zł stanowiąca 30 % poniesionych kosztów.

Powódka A. M. (1) wygrała proces w 75 %, a poniosła koszty w wysokości 6.117 zł. Należna jej od pozwanego kwota to 3.866 zł (6.117 zł x 75 % - 722 zł)

Powodowie M. i B. M. (1) wygrali proces w 2/3, a ponieśli koszty w wysokości 5.617 zł. Należna każdemu z nich od pozwanego kwota to 3.058 zł (2/3 kwoty 5.617 zł - 722 zł)

W punkcie VII wyroku Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie od pozwanego kwotę 6.500 zł tytułem brakującej części opłaty od pozwu na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.)

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.